

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2022. január 6.
(csütörtök)**

Földvári Tibor

ÉN ADOK MA ELŐTÖKBE ÁLDÁST ÉS ÁTKOT

Köszöntés igéje: Zsoltár 40,6

Sokat cselekedtél te, Uram Istenem, a te csodáiddal és terveiddel mi érettünk; semmi sem hasonlítható hozzád; hirdetném és elbeszelném, de többek, semhogy elszámlálhatnám.

Énekek: 105,1-3; 199

Lekció: 5Mózes 11,26-32

Alapige: 5Mózes 11,26-32

Lásd, én adok ma előttökbe áldást és átkot! Az áldást, ha engedelmeskedtek az Úrnak, a ti Istenetek parancsolatainak, amelyeket én e mai napon parancsolok néktek; az átkot pedig, ha nem engedelmeskedtek az Úrnak, a ti Istenetek parancsolatainak, és letértek az útról, amelyet én ma parancsolok néktek, és idegen istenek után jártok, akiket nem ismertetek. És mikor bevisz téged az Úr, a te Istened arra a földre, amelyre te bemégy, hogy bírjad azt: akkor mondd el az áldást a Garizim hegyén, az átkot pedig az Ebál hegyén. Nemde azok túl vannak a Jordánon, a napnyugati út megett, a Kananeusok földén, akik a síkságon laknak Gilgálnak átellenében, a Móré tölgyei mellett?! Mert ti átmentek a Jordánon, hogy bemenvén bírassátok a földet, amelyet az Úr, a ti Istenetek ád néktek. Ha bírni fogjátok azt, és lakni fogtok abban: Vigyázzatok, hogy mind e rendelések és végzések szerint cselekedjete, amelyeket én ma adok ti előttökbe.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, te nemcsak a te tetteidben, hanem kijelentésedben, szavadban is megmutattad, milyen, amikor ítélsz és milyen, amikor kegyelmes Isten vagy. Magasztalunk, hogy a kalauz szerinti igeszakaszokat olvasva láthatjuk a törvényt, hallhatjuk az evangéliumot és így teljes a te kijelentésed számunkra. És imádunk, hogy mindezekben mindig az Úr Jézus személye ragyog föl.

ÉN ADOK MA ELŐTÖKBÉ ÁLDÁST ÉS ÁTKOT

Hálát adunk teneked, hogy énekelhattunk áldó, téged magasztaló éneket. Köszönjük, hogy amit a zsoltáríróval leíráttál, azt mi anyanyelvünkön magasztaló énekként énekelhetjük a gyülekezet közösségében. És magasztalunk, hogy így lehet kijelentéssé nekünk még az énekekben mondott szavad is.

És áldunk, amikor a hétköznapiak során nem itt a gyülekezet közösségében, hanem otthon, a munkában, a családban megélhetjük ennek az örömét. Köszönjük, hogy mi még az ószövetségi népednél is magasztosabban élhetjük át, milyen szoros a veled való szeretetközösség.

Te tudod, hogyha ebben mégis vétkeztünk. Bocsásd meg, kérünk, ha engedetlenek voltunk már az év elején is. De akkor is Jézusra tekintünk és köszönjük, hogy őbenne látjuk a szabadítónkat, aki megtartó is.

Áldunk téged, hogy azzal az ígérettel indítottál útra az év első úrnapi istentiszteletén, hogy te vezetsz bennünket, a te utadon járatsz. Szeretnénk hűséggel, örvendező léttel járni a te utadon. Köszönjük, hogy a ma esti istentisztelet is ennek lehet a része.

És kérünk téged arra, a veled és az egymással való szeretetközösségben hadd örvendezhessünk valóban, még akkor is, hogyha vigasztalnod kell vagy bátorítanod bennünket.

Magasztalunk, hogy te fölemelsz önmagadhoz Jézusért.

Ámen.

Igehirdetés

Az óesztendő éjjeli úrvacsora osztásán, istentiszteletén az önvizsgálatra, bűnbánatra hívó igei gondolatokat a Tízparancsolatból hallhattuk, egy-egy bibliai parancsolat, ezek mellett pedig az evangéliumi történetekből az Úr Jézussal kapcsolatban egy-egy bibliai szakasz. Az első parancsolathoz szólóan az Úr Jézusnak az a kijelentése, amit a szeretet nagy parancsaként mondott el: teljes szívvvel szeretni az Istent meg a felebarátot is – most rövidítve mondtam. Az volt a fontos, hogy úgy lehessünk az úrvacsorai közösségben az évre visszagondolva vagy előre tekintve az új esztendőre, hogy lássuk magunkat, ha bűnösen is, mégis az Úr szabadító kegyelme fényében, de lássuk az Úr Jézust is mindenképpen, hogy ő hogyan teljesítette be a Tízparancsolat minden igéjét is.

Most, ahogy a Mózes 5. könyvét olvashatjuk a napi csendességben az ószövetségi kijelentett ígékben, különösen is fontos ezt tisztázni és magunk előtt látni. Az igei üzenetnek a hangsúlya ma is erre figyelmeztet. Mert, amikor arról olvasunk, hogy mit kell az Úr népének ma is cselekednie, engedelmesen, vagy ha engedetlenek vagyunk, akkor mik a következmények, akkor ezt nekünk kell tenni, az akkori népének kellett tenni, cselekedni. De az ő számukra is, és a mi számunkra is nagyon fontos: az engedelmes tettek, az Úr népének a cselekedetei csak úgy működnek, hogyha azok az Úr cselekedetei – és így mondom – Krisztusban.

Nekünk a hitünk, az engedelmisségünk, a tetteink csak Jézus által lehetnek. Reformátori drága ígék, kijelentések fényében az „egyedül hit által” csak úgy működhet, hogy az „egyedül Jézus” van mellette. Jézus által. Mert mi csak akkor teljesíthetjük az Úr parancsát – bármit is –, hogyha tudjuk, hogy Jézus beteljesítette, és mi a vele való közösségben ugyanezt tehetjük. Ha valaki ezt nem látja,

akkor vagy törvénykező lesz, vagy szabados hívő emberként, mindenképpen erőlködve sikerül neki bármit is tenni. És az igei üzenetnek a kijelentése alapján így hadd mondjam: még az áldásokat is úgy látja, mintha neki kellene az áldásokért valamit tennie. Vagy neki kellene azért tenni, hogy elkerülje az átkokat. Cselekednie kell, engedelmeskednie kell az Úr népének, de ez egyedül Jézusban és Jézus által működik és lehet. Ez a hitnek a csodálatos titka.

Az első parancsolathoz kapcsolódóan gondoljátok el, hogy az Úr Jézus mennyi mindenben beteljesítette a földi élete során. Remélem, emlékeztek az első parancsolatra, most nem kell újra elmondani. Én csak így szeretném kiemelni, hogy ő szenvedélyes szeretettel szerette a mennyei Atyát, ezért boldogan engedelmeskedett neki akkor is, amikor a legnehezebb élethelyzetet kellett vállalnia éppen a mennyei Atyával való kapcsolatában. Szerette az Atyát teljes szívéből, szerette az övéit – lásd a tanítványokat is hogyan –, és emlékeztek, még a kereszten is imádkozott azokért, akik bántották őt: „Atyám, bocsáss meg nekik, mert nem tudják, mit cselekszenek!” Valóban áldott életet élt az Úr Jézus.

Az Úr Jézus életében nem kellett semmi átkozottnak lennie – ezt is olyan jó kimondani. Az én életemben biztos, de lehet, hogy a te életedben is volt már olyan, amire azt mondtad: na, ez nem az áldás, ez átkozott. És az is. Gyűlöletes az Atya előtt, szégyellem nagyon. És lehet, hogy még egy év végi úrvacsorai istentiszteleten, vagy egy karácsonyi ünnepi istentiszteleten is szomorúan kell úrvacsoráznunk, ha arra nézünk, hogy miből kellett az Úrnak már megint szabadítani bennünket. De nagyon fontos, hogy az Úr Jézusnak – noha ő végig áldott életű volt – mégis csak át kellett élnie az átkot. Emlékeztek, Galata levél 3. rész 13. versében olyan meghatóan szerepel – számunkra meghatóan, biztos –, hogy ő vele még az átok is megtörtént: „átkozott minden, aki fán függ” – majd olvassuk nemsokára Mózes 5. könyvében is. „Krisztus váltott meg minket a törvény átkától, átokká lévén érettünk.”

Az ószövetségi nép, hogy egyáltalán áldott nép lehet – erről lesz szó ma –, az csak azért lehet, mert az átok részét az Úr Jézus elhordozta. Akkor ígéretképpen, nálunk pedig már beteljesedett ígéret szempontjából az elvégeztetett váltságmű miatt. De éppen ezért lehet az Úr népének az Ó- és az Újszövetségben boldog és áldott közössége ezzel az Úrral. És ennek a közösségnek a nagyon gyakorlatias szeretet megélése, engedelmissége, annak megélése mindig a mában realizálódik.

Itt hallunk az Úr ígéretében ígéretről a szavain keresztül, hallunk múltbeli tettekről is, de legtöbbször ezt a szót hallottuk, hogy „ma”. A 26., 27., 28. és 32. versekben. Valamit, amit az Úr ma cselekszik.

Azt vizsgáljuk tehát, hogy most is miért fontos tisztázni az engedelmisségre való bátorító, ha kell, intő kijelentésénél az Úrnak, hogy csak a vele való szeretetközösségben valósulhat ez meg. Miért az Úrral való közösség a hangsúlyos még az engedelmisségnél is, és hogy ez hogyan valósul meg a mában, a mi időnkben is.

Így van a 26. vers: „Lásd, én adok ma előttökbe áldást és átkot!” Ha olvastuk ezt a szakaszt nem olyan rég, akkor feltűnhetett, hogy előtte annyi mindenről beszél az Úr, ott is már vannak felszólítások, de most különösen is figyelemfelkeltés hangzik: „lásd”. Ebben a részben, a 11. részben a fiak nemzedékét szólítja meg, de ez természetes nekünk. Ami újszerű volt, hogy itt kiemelte az Úr az elején, hogy

különösen is szólni akar azokhoz a fiakhoz, akik már Egyiptomban is éltek. Emlékeztek, mikor az apáik nem akartak bemenni az ígéret földjére, akkor hangzott el, hogy a húsz évnél fiatalabbak maradhatnak csak életben. De akik húsz évnél fiatalabbak voltak, ők nagyon is élhettek már, elég nagyok lehettek, amikor az egyiptomi szabadító csodái, tettei, jelei történtek az Úrnak. És természetesen a náluk is fiatalabbaknak is szól a kijelentés itt, de őket különösen is megszólította itt az Úr, hogy emlékezzenek arra, hogy ki volt az az Isten, ki volt az az Úr, aki hatalmas jeleket, csodákat cselekedett Egyiptomban. De mindezt azért mondja el itt Isten az egész résznek az elején, mert be akarja mutatni, hogy hogyan valósul meg az Úr népe számára az első parancsolatnak a gyakorlati megélése, mit is jelent a gyakorlatban nagyon részletesen is az első parancsolat megértése, annak megtartása. Nagyon egyszerűen így lehetne mondani: ki az az Úr, akiben bízunk az ő népe, ők is, akit szerethet az ő népe.

És ebből kifolyólag kik azok a bálványistenek, akiket természetesen nem kell szeretniük és nem kell követniük. De nem is 'kik', hanem 'mik' – csak most mégis a hangsúly miatt akartam így mondani, hogy kik a bálványok. De ha már így mondom, hogy 'kik', akkor már úgy tűnik, mint hogyha ők egyek lennének az Úrral, dehát nem. Egyedül az Úr az élő Isten, minden más istenség az 'mi', az bálvány.

Az Úrral való közösségben ki is az, akiben bízhatnak. Bemutatta az ő szabadító tetteiben Egyiptomban, láthatták még az ő fenyítő, ítélő tetteiben, csodáiban a pusztai vándorlás során. És itt utalás történt arra, mikor megnyílt a föld, mert nagyon súlyosan vétkeztek némelyek, vezetőik is, sajnos, és úgy veszték el, hogy megnyílt a föld. De ezt úgy mutatja be, mint ami Istennek ítélete, viszont ugyanolyan jel és csoda, mint az egyiptomi szabadítás hatalmas isteni tettei. Az egyikben benne van a nagy öröm lehetősége, ha erre emlékszünk, a másokban a félelmetes és rettenetes szomorúság érzése is lehet, hogy hát Isten ennyire komolyan veszi az ellene vétkezőket.

És ha utána hangzik, hogy áldás vagy átok, akkor belegondolhatna az Úr népe, akkor is, hogy jaj, nehogy átok legyen, mert akkor mi lesz velünk. De ha figyeltétek, itt nem is azt olvastuk, nem úgy mondja az Úr, hogy áldást vagy átkot. Így olvastam: „Lásd, én adok ma előttökbe áldást és átkot!” Nagyon fontos, hogy itt 'és' szóval hangzik. Nem az a kérdés, hogy most az áldást vagy az átkot akarjátok megnyerni magatoknak, hanem ki az az Úr, akivel való közösségben az áldás és az átok van felajánlva az ő népének, amikor bízunk benne, vagy nem akar bízni. De hogy kicsoda ő, azt lássák abban, hogy nemcsak a múltban – Egyiptom, a pusztai vándorlás mögöttük levő időszaka –, hanem a jövőre nézve is ő hatalmas szabadító és megtartó.

A 12. vers önmagáért beszél, mikor elmondja az Úr, hogy milyen földre viszi be őket: „Oly föld az, amelyre az Úr, a te Istened visel gondot; mindenkor rajta függenek az Úrnak, a te Istenednek szemei az esztendő kezdetétől az esztendő végéig.”

Nekünk otthon, Tápiószőlősen futóhomok van termőföldként. A futóhomok, úgy tudom, hogy nulla aranykorona értékkel bír, mert azon nem terem meg semmi. Szőlő az igen, mert jó mélyre ereszti a gyökerét, de minden más csak akkor, hogyha bőségesen locsoljuk. De emlékszem ma is, én kicsi gyerekkoromtól fogva úgy éltem meg az otthoni kerti munkákat, ahogy segítettem a családnak már én

is, ahogy növégettem, hogy ez az Úrtól kapott földünk, itt élünk, itt termesztünk, van szőlő is, vannak kerti növények. Örültünk, amikor kikeltek, szomorúak voltunk, ha megette a bogár vagy nem volt elég eső vagy hiába locsoltuk, túl erős volt a nyári napsütés, tehát kevés termett. De akkor is mindig valamennyit termett. Mert én kicsi koromtól fogva megtanultam, hogy: igen, mi dolgozunk, de erre a földre is, erre a termőföldre is az Úr visel gondot.

Az ígéret földjére az Úr maga visel gondot, ő a gazdája. „Mindenkor rajta függenek az Úrnak, a te Istenednek szemei az esztendő kezdetétől az esztendő végéig” – ez a „függnek” kifejezés dőlt betűvel van szedve, ami azt jelzi a Károli fordításban, hogy nincs is ott a szó, mert annyira a földdel és az Úr szemével kapcsolatos kijelentés van, hogy így van az ősi szövegnek a szórendje, hogy: mindenkor rajta az Úrnak, a te Istenednek szemei. Máshol inkább azt olvassuk, hogy az ő népén van az Úr szeme, vagy, ha bántják az ő népét, olyan, mintha a szemefényét bántanák. De még a földre is, amit az ő népének ígért, ez az Úr ennyire ügyel, de nemcsak hogy ügyel, ennyire szereti.

A gazda szeme, ha rajta van a földön, a termőföldön, az nemcsak a gondoskodás, hanem az öröm, a boldogság. Ha az Úr így érez a föld iránt, amit az ő népének ígért és nemsokára beviszi őket, hát hogy érezhet az ő népe iránt. Azzal akarta elmondani, hogy: – Nézzétek, Egyiptomban úgy volt termőföld, hogy nektek is dolgozni kellett miatta. Akár még rabszolgaként is. És tényleg, emlékszünk, hogy József idejében Egyiptomban volt egyedül gabona, ott a Nílus vize miatt. De ott dolgozni kellett, hogy legyen öntözés. Az ígéret földjén meg semmit nem kell csinálnotok, mert én fogom öntözni, mert gondoskodom rólatok, gondoskodom a földről.

Az eső, a napsütés, az állatok szaporodása, szaporasága, az nem a kánaáni bálványistenek munkája, hanem ennek az Úrnak a gondoskodó, szabadító szeretete. A Baál-istenség – a Baál név azt jelenti, egyik jelentése ez, hogy gazda. Nem Baál a gazdája annak a földnek, hanem az Úr a gazdája, és ti ide jöttök be.

A Sátán az ószövetségi nép életében is mindent elkövetett már Egyiptomban is, a pusztai vándorlás során, meg majd az ígéret földjén is, hogy nehogy már ehhez az Úrhoz ragaszkodjanak szeretettel, nehogy már benne bízzanak. A Sátán kísértette az ószövetségi népet is, később is meg korábban is, mindig is kísértette, hogy a bálványistenektől várják azt, ami az eső, a napsütés, a szaporodás.

Emlékeztek, még az Úr Jézust magát is kísértette. És az önmagában nekem olyan bátorító volt, hogy a kalauzunk szerint a Mózes 5. könyvét kezdhettük olvasni, nem olyan régen meg a Máté evangéliumát. És a 4. részben ott volt a kísértés: – Ha leborulva engem imádsz – mondja a Sátán Jézusnak –, akkor micsoda siker, micsoda áldás lesz a te életedben.

Ez most azért fontos, hogy az Úr pedig, amikor arról beszél, hogy a népének az áldást és az átkot adja még ma, és szót használ. Lásd meg, én ezt adom neked, hogy a velem való közösségben tapasztald meg, éld meg, ha én vagyok az Úr, a te Istened és bízol bennem és szeretsz teljes szívedből, akkor meg fogod tapasztalni, milyen az, amikor én áldást és átkot adok.

Nagyon fontos az 'és' szócska tehát. Mert nem arról van szó, hogy a népnek mennyi mindent meg kell tenni azért, hogy elnyerjék az Isten áldását, és nehogy

már az átkot. Nem. Ez az áldás és átok kifejezés, amit az Úr ad ma, azt hirdeti: én vagyok az Úr és a velem való közösségben dől el, hogy mi lesz a folytatásban.

Az ókori szövetségkötési aktusoknak a módján mutatja meg az Úr, hogy ő kicsoda a népének. Ez egy szövetségkötési aktus. Ott van az isteni személy, a hatalmas személy, és ő szövetségre lép azokkal, akik nálánál gyengébbek, akik rá-szorulnak a hatalmas személynek a segítségére, és itt elhangzik egy szövetségkötési kijelentés a nagy személytől. És ha a szövetségkötési aktus során a gyengébbek a nagyhoz, erőshöz ragaszkodnak, hisznek neki, bíznak benne, a szavaiban, hogy megtartja a szavát, akkor tapasztalni fogják ennek a következményét. És itt van szó erről: áldás és átok. Hűség vagy hűtlenség az Úrhoz, áldás és átok.

Az engedelmisség tehát, amit itt az Úr elmondott, nem azért, hogy megnyerjük az áldást. Pontosan fordítva. Tudjuk, hogy ki ez az Úr és mit ígért nekünk, ezért hálás szeretettel szeretjük őt.

Megint Jézus életéből legyen egy példa. Az önmagában olyan beszédes, hogy az Úr Jézus a tanítványait el akarja vinni pihenni, mert a missziói küldetésből, ahogy visszajöttek, látja rajtuk, hogy fáradtak, el akarnak menni egy csendeshét-re vagy csendesnapokra. Nem volt idejük enni sem, tehát majd akkor enni is ad nekik valahogy. Csak közben, mikor a hegyre már fölértek volna, akkor már jön a nagy sokaság, és emlékeztek, meg kell őket etetni is, de előtte Jézus tanítja őket, mert erre van szükség, lelkiileg táplálja, azután pedig jön az ötezer ember megvendéglése csodája. És mivel kezdi Jézus a fizikai élelem odaadását? Hálát ad a mennyei Atyának és aztán úgy osztja ki a kenyereket.

Jézus is ezt éli át: tanítványaival az volt a terv, hogy pihennek, együtt vannak, most csak ők együtt, testi és lelki megpihenés, étkezés – ez Jézusnak is kedves lehetett, de különösen a tanítványoknak –, de más volt az Atya terve. És Jézus ezt azonnal érzékelte. És még a tanítványait is dolgoztatja az ötezer ember megvendéglésénél. Először a tömeg evett, majd után a tanítványok is ehetek. De ott van a hála. A hálás engedelmissége Jézusnak: kész váltani a tervében, mert most más az Atyának az akarata. És ott nincs leírva, hogy Jézusnak az Atya mondta, hogy... Hanem annyi van csak leírva, hogy amikor Jézus meglátta a sokaságot, akkor megkönyörült rajtuk és elkezdte őket tanítani, majd a testiekről is gondoskodik Jézus. De ez azért volt, mert szerette az Atyát teljes szívéből, és nem kell az Atyának szólni, hogy: – Fiam, figyelj már oda, látod, ott van a sok nyomorult ember, inkább akkor most beszélj velük, most hagyd a tanítványaidat!

Azért mondtam így el a magyarázatban, hogy érzékeljük, hogy Jézusnak nem valami különleges burokban való élete volt a földön, hanem ő ugyanúgy élt, mint mi is. El akarok menni pihenni, szabadságra, de egyszerűen adódik valami, és minden megváltozik és hálás engedelmisség.

Az engedetlenségnél pedig miért? Nagyon beszédes a 28. vers: „Az átkot pedig, ha nem engedelmeskedtek az Úrnak, a ti Istenetek parancsolatainak, és letértetek az útról, amelyet én ma parancsolok néktek, és idegen istenek után jártok, akiket nem ismertetek.” Benne van az, hogy az egész azért történik, mert eltérnek az Úrtól meg az úttól, de ennek célja van: olyan bálványokhoz mennek, akiket nem ismertetek. És ez az 'ismerni' kifejezés nemcsak a tudás, hanem ami még a legintimebb szeretetkapcsolatnak is a kifejezése. És emlékeztek, hogy valóban, a kána-

áni bálványimádás minden formájában ott volt a kultikus paráznság. A Baál, az Asera istenségeknél, a szaporodás, a szaporaság kifejezésére a kultikus paráznság. A bálványokhoz fordultok, akkor átok. De azért, mert nem az Urat szeretik.

A hétköznapi dolgok és a körülmények az áldás és az átok jellemzőinél nagyon konkrétan le vannak írva a 27-28. részekben ebben a bibliai könyvben – ha valakit érdekel, majd nyugodtan olvassa el –, egyszerű hétköznapi élethelyzetek, de a lényeg az áldás és az átok kifejezésben itt az Úr szavában, hogy a vele való közösségben megtapasztalhatja az Úr népe, ha engedelmeskedik, vagy ha nem őt szereti.

Még azt ki kell itt emelni, ez nem véletlen, ezt mondja: „Lásd,...” – tehát figyelj, ez most fontos; mit hallottunk utána rögtön? – „... én...” – az Úr személye – „... adok...” Az ősi nyelven úgy van, hogy: adó vagyok. Ez az ősi nyelven azt akarja jelenteni, hogy nemcsak most adok, hanem a jövőben is, de ez a múltban is így volt. Én olyan Isten vagyok, aki adok, mindig adni akarok. Itt is az Úr személye és az ő kegyelmes, szeretetteljes cselekedete ebben a szeretetközösségben.

A szövetségkötési aktusban ő a hatalmasabb, ő kínálja a szövetséget, ő akarja adni mindazt, aki ő, és amit ő adni akar az övéinek, hogy tapasztalják meg, hogy mit jelent az áldás. Akár az átok is. De az átoknál, hallottuk rögtön a bevezetőben is már, hogy Isten az átok szempontjából a végén mégiscsak azt csinálja, hogy megmentse az örök kárhozattól az elveszett bűnös népét, hogy inkább az egyszerű Fiúé legyen az átok a maga teljességében, az ő népe pedig esetleg tapasztalhatja az átkot, ha bálványimádó, ha nincs a helyén, de a végén abból is az Úr szabadítást adott a népének.

Ezért fontos a folytatásban, hogy a mában valósul meg az Úrral való közösségnek ez a lehetősége, megélésének lehetősége: én adok ma előttökbe áldást és átkot. Aztán kiemeli a 'ma' kifejezéssel, hogy ma parancsolok nektek. Ma parancsolok. Azok a rendelkezések, amiket ma adok. A mában tehát az Úr szava és az ő parancsolata, törvénye. Ami most is áll, és akkor is álljon, amikor majd bemenetek. A jelenben is meg a jövőre nézve is.

Itt az Úr ígéretképpen mondja – ez most azért fontos –, ígéretképpen mondja és parancsol a jövőt illetően. Majd a bemenetel utáni időszakban, helyen, de mégis a jelenben dől el az Úr parancsa az Úr kijelentése fényében. Most kell eldöntenetek, nem amikor majd bementek. De hallottuk, hogy mégiscsak van a jövőben is valamilyen fajta megerősítése ennek a mában kimondott döntésnek, hogy akkor az Urat akarják vállalni, vagy nem az Urat, mert a két hegyen, az Ebál és a Garizim hegyén, amikor majd bemennek, akkor mondják el az áldást és az átkot. Megint az áldás és az átok. Ünnepelesen meg kell erősíteniük azt, amit ma az Úr jelenlétében, még most a Jordánon túl vannak, még nem mentek be, de majd ha bemennek, akkor is legyen ünnepélyesség. Amit az Úr kijelentett. Ez az Ebál és Garizim hegyi áldás és átok ünnepélyes kijelentése.

Gondoljunk arra egy picit, mint amikor akik házasságkötésen az istentiszteleten van az a mozzanat, amikor a fiatal pár elmondja a házassági esküt. És nekem az egyik legkedvesebb szó abban az esküszövegben, én azt igyekszem mindig úgy mondatni a felvezetőben, hogy azt magában mondja a pár, hogy: szeretem. De ez nem azért hangzik el – emlékeztek –, hogy ott kimon-

dom és utána soha többet nem kell mondani a páromnak, megúszom, hanem ami ott ünnepélyesen elhangzik, utána minden nap akár többször is újra meg újra hangozhat. De ami még fontosabb: legyen megélve. De egyszer elhangzik ünnepélyesen. A házasságkötés májában, utána pedig holnap, holnapután, azután, folyamatosan évtizedeken át.

Ünnepélyesen az Ebál hegyén elhangozhat az, hogy igen, az Úr áldást és átkot adott nekünk. Mi ezt valljuk és hisszük. De épp a vele való közösségben akkor mi engedelmeskedni akarunk. És tudjuk, ha nem engedelmeskedünk, mert a bálványokat szeretjük inkább, akkor átok lesz. De akkor jaj nekünk!

Az Úr szava, cselekedete megvalósulása mindig a mában – nekem ez lett hangsúlyos, különösen hangsúlyos ennek a bibliai kijelentésnek ezen szakaszában.

De még azt mégiscsak jegyezzük meg, hogy még az ilyen mában megvalósuló cselekedeténél is az Úrnak, amikor ezt emeli ki, mégis ott van a jövőre való bátorítás reménysége: „És mikor bevisz téged az Úr, a te Istened arra a földre, amelyre te bemegy, hogy bírjad azt: akkor mondd el az áldást a Garizim hegyén, az átkot pedig az Ebál hegyén.” De ezt mondja a 30. versben. „Nemde azok túl vannak a Jordánon,...” Tehát még az ünnepélyes kijelentések is majd az Úr jelenlétében, hogy az ő szövetségét vállaljátok, akarjátok vállalni, az is ott lesz, ami már a Jordánon túl van, tehát átmentek. Mert az egész ezért szól, hogy nézzétek meg, én idáig elhoztalak benneteket, most készültök bemenni, de én viszlek át, az egész földre én viselek gondot, mindent nektek akarok adni. Én vagyok ez az Úr, akivel közösségben vagytok, bízhattok bennem. Nem most kell csupán biznotok, hanem tudhatjátok, hogy a jövőben is ugyanaz leszek.

De ebben a 30. versben van egy másik bátorító gondolat, ez meg a múltra mutat vissza, mikor azt mondja: „Nemde azok túl vannak a Jordánon, [...] a Móre tölgyei mellett?!” Ezek a hegyek ahol majd ez az ünnepélyes kijelentés van: a Móre tölgyei mellett. És ez nem véletlen. A Móre tölgyei az a hely az ígéret földjén, Kánaán földjén, ahol Ábrahám, (akkor még Ábrám, volt – Mózes 1. könyve 12. része 6. versétől kezdődő szakasz), de hadd mondjam inkább így, hogy Ábrahám – könnyebb így mondani és jobban emlékszünk rá –, Ábrahám eljutott a Móre tölgyességig, ott megjelent neki az Úr, Ábrahám pedig oltárt épített. Aztán majd Jákób is ezen a helyen átélte az Úrnak a szeretetközösségét.

És amikor Ábrahámnak megjelent az Úr, ő tudta, hogy azért jelent meg itt az Úr, mert én már ott vagyok a helyemen. Emlékeztek, azt nem tudhatta, hogy hova viszi majd az Úr. Azt tudta, hogy engem kihozott Úr-Kaszdimból, aztán majd Háránból, és arra a földre menj, amit mutatok majd neked. És amikor odaérkezett, megtudhatta: most már a helyemen vagyok, ez az ígéret földje, Móre tölgyei, Móre tölgyese – ott a Mózes 1. könyvében. És annyira beszédes a Bibliának a kijelentése, hogy ott a Mózes 1. könyvében meg is jegyzi az Úr, hogy akkor még kananeusok voltak ott, akkor kananeusok voltak azon a területen. Még évszázadokon keresztül kananeusok laktak. De most már nem sokáig laknak kananeusok azon a földön, mert ha bemegy Izrael, akkor Móre tölgyesénél már nem kananeusok fognak lakni, hiszen az Úr ítélete végbe megy, mostantól fogva az Úr népe lakhat ott.

Ha mégis maradnak ott kananeusok, az nehéz, mert az nem az Úr áldásának a jele, hanem akkor az az átoknak a jele. Akkor az azt mutatja, hogy nem bíztok

az Úrban, hogy ő kiűzné előleket, meg hogy élhetnétek úgy a földön, az ígéret földjén, ahogy az Úr megmondta már a Mózes 5. könyve fényében is.

De most még a népet, a fiakat bátorítani akarja a jövőre mutatva is meg a nagyon távoli múltra visszamutatva itt a 30. versben. Az a föld, ahol az ősatyánk megtapasztalta az Úr jelenlétét és ez a mi földünk. Igen, most még kananeusok laknak, de már nem sokáig. Az Úr bátorítani akarta a mában: most még nincsenek ott az ígéret földjén, még majd be kell menniük. De már itt is konkrétan, szinte a bemenetel pillanatánál vannak, de az Úr erősíti őket. És ez a hangsúlyos, hogy erősíti őket. Abban erősíti, hogy a velem való közösségben szerethettek engem, engedelmeskedhettek nekem, szolgálhattok engem.

Az Úr, amikor ezt mondta: „Lásd, én adok ma előttökbe áldást és átkot!”, utána elmondja, hogy az áldás útja az engedelmesség, a velem való közösségben, az átok útja, ha nem bíztok, és bálványistenekben bíztok inkább. De a Garizim és az Ebál hegyén elmondott ünnepélyes kijelentés – átok és áldás – is azért van majd ott is, hogy az ígéret földjén lakozva is akár évszázadokon keresztül higgyétek, tudjátok, hogy a velem való közösségben engedelmességben maradtok, hűségben, bízhattok bennem, és mindent beteljesítek. Az ígéret földjét, amit az Úr ad, nemcsak birtokolhatják, hanem ott az Úrral való közösségben boldog, áldott közösséget élhetnek.

A folytatásban néhány példát. Először a bibliai példát, Ószövetségből. Emlékezzünk Boázra. Emlékeztek, Boáznak lesz majd a felesége Rúth. Boáz gazdag, van termőföldje. De előtte az történt, hogy nem volt gabona neki sem, hiszen éhség volt a földön. Naomi meg a férje azért mentek el Izrael földjéről, mert éhség volt. Moáb földjére mentek, mert ott talán nem volt éhség, hátha ott könnyebb. De aztán mikor Naomi visszajön Rúthtal, aki moábita, akkor már van gabona, Boáz már gazdag megint, van mit enni, Rúth pedig olyan szegény, hogy neki kalászt kell szedgetni. De Boáz is és Rúth is istenfélő, engedelmes az Úrnak minden tekintetben. Az egyikőjük gazdag, a másikuk szegény. És a Rúth könyve bemutatja, hogy hogyan éli meg az áldást az is, aki nagyon-nagyon gazdag és az is, aki nagyon-nagyon szegény. És a végén a két személy összekapcsolódik, mert ez az Úr terve. És a legnagyobb csodája az Úrnak az áldásban, hogy Rúth meg Boáz dédszülei lesznek Dávidnak. Tehát Rúth, a moábita Rúth az Úr Jézusnak lesz az ősanyja. Az Úr a vele való közösségben az engedelmes hívő embernek, gazdagnak, szegénynek, aztán házaspárnak micsoda áldást ad. De közben ezen áldáson keresztül milyen áldást adott az egész világnak.

Az Úr Jézusra gondolva ismét – már mondtam pár példát, most csak kiemelve hangsúlyosan –, Jézusnak is megvolt ez az ünnepélyes kinyilvánítása annak, hogy 'Atyám, én téged szeretlek és neked akarok szolgálni'. Először volt a megkelesztetésekor, az Atya gyönyörködik is benne, ezért nagyon pozitív élmény Jézusnak. A másik meg egy elvileg nagyon negatív élmény, hiszen jön a kísértés, negyven napos kísértés ideje, meg jön a Kísértő, a végén meg különösen is jön. De akkor is Jézus csak az Atyát szereti, csak benne bíz, ellenáll a kísértésnek, nem kell átoknak jönnie Jézus számára. De ez az egész azért történik, hogy aztán majd jöhessen az átok neki a megváltás titkában. De Jézus ünnepélyesen is az Atyával való szeretetközösségben a Sátán kísértésénél is és utána egész életében mindvégig megélte.

Mit jelent ma akkor az Úrral való közösségben megélni ezt a szeretem az Urat, engedelmeskedem az Úrnak, szolgálom neki, ahogy Jézus is tette, ahogy tették az ószövetségi nép egyénként és közösségként is? Mivel itt közösségről van szó, elsősorban közösségi példát hadd mondjak.

Az első legyen a legkisebb sejtje az Isten népének, az egyháznak, megint a házasságra gondoljunk. Mit is mond az ige a házaspár férfi tagjának? „Férfiak! Úgy szeressétek feleségeteket, ahogyan Krisztus is szeretette az egyházat, és önmagát adta érte.” A házasság hétköznapijain a fogadalomtételben elhangzott 'szeretem'. Ott nem hangzik el, hogy szeretem úgy, ahogy Krisztus az egyházat, csak ez, hogy szeretem. De ennek a hétköznapi megélése mindenkor a mában, hogy úgy, ahogy Jézus az egyházat. De miért volt szükség így szeretni az egyházat Jézusnak? Mert az egyházán van szeplő, sömörögözés meg afféle, amit az Úr le akar tisztítani az ő népéről, hogy szent és feddhetetlen legyen. A házasságban, amikor a társam úgy látszik, mintha nem lenne szent és feddhetetlen, mintha nem akarna az Úrnak engedelmeskedni, nem bízna az Úrban, de a férj a helyén van, akkor micsoda áldás jön.

Péter 1. levele 3. rész 7. versében az imádságra nézve is elmondja, ha a mában ez a szeretet megvalósul, akkor micsoda áldás van az Úrral való közösségben: „A férfiak hasonlóképen, együtt lakjanak értelmes módon feleségükkel, az asszonyi nemnek, mint gyöngébb edénynek, tisztességet tévén, mint akik örökös társaik az élet kegyelmében; hogy a ti imádságaitok meg ne hiúsuljanak.” A házasságban az imádságok, és a helyén van a férj, és az imádságokon az áldás.

Hazaszeretet. Itt meg az, amikor mint gyülekezeti közösség. A hazaszeretet. Hányszor mondja az Úr az Ó- és Újszövetségben, hogy micsoda kiváltsága van az Úr népének, amikor imádkozik a hazájáért, a népéért, a vezetőkért. Még vannak parancsok is, törvényi kijelentései az Úrnak újszövetségi időben is, hogy imádkozzatok a vezetőkért. És amikor engedelmeskedünk az Úrnak, mert a vele való közösségben szeretjük őt és így imádkozunk hazánkért, vezetőinkért őszintén, szívből – áldás. Ha nem imádkozunk, nem engedelmeskedünk az Úr szavának, akkor ne csodálkozzunk, hogyha az átok jön. És akkor az Úr népe? – Jaj, hát könnyörülj rajtunk, Urunk, mert hát hogyhogy ilyen vezetőink vannak vagy ilyen vezetőket választottunk? De kiderül, az egész ott dőlt el, hogy a mában, ha nincs engedelmeség, akkor hogy várhatja az Úr népe az áldást? Ha az Úrral való közösségben nincs a helyén a hazaszeretetre nézve, akkor...? De ha a helyén van, akkor viszont áldás. Még akkor is, hogyha esetleg bajok vannak az országban a vezetőikkel. Lehetnek olyan bajok is, amiket még kritizálnunk is kell vagy lehetne. De az Úr népe a helyén van, mert szereti az Urat és így imádkozik.

Amikor sikertelenség van. Mert az áldás az nem mindig azt jelenti, hogy bőséggel van, hanem emlékeztek, az áldás az is lehet, hogy az Úrral való közösségben Isten úgy áld bennünket, hogy megmutatja, hogy a bajok, nehézségek idején hogyan változtatom még azokat a rossz dolgokat is számotokra javatokra és áldássá.

Ha a futóhomokon horolni kellett a szőlőskertünket, ami egy jó pár órás munkafeladat volt mindig, mert már sok volt a gaz, akkor nekiállt a család és édesapa hazajött a TSZ-ből és akkor délután, este dolgoztunk. Ha viszont éjszaka esett az eső, akkor másnap újra meg kellett csinálni. Tehát sikertelenség. És akkor más-

nap is egy csomót dolgozni. Csak annyiban nem kellett csomót, hogy az a föld már meg volt mozgatva előző nap. De mindig, emlékszem, persze rosszul esett, ha esett az eső, de ez olyan természetes volt akkor, hogy ezek szerint még egyszer meg kell kapálni, horolni a földet, mert az Úr esőt adott. És nem az volt, hogy miért tette, hogy tette. Egyszerűen valamit most ma is meg kell tenni, mert úgy adódott a körülmény. De az Úr tudja, hogy mit miért tesz. És a benne bízó nemcsak a sikerek, hanem az esetleges sikertelenség idején is tudja, az Úrnak megvan a terve az övéivel.

Ha kifejezetten átokszerű dolog történik. Hiszen Jób felesége azt mondta, emlékeztek: „Átkozd meg az Istent, és halj meg!” És ez volt a nagy kísértése a Kísértőnek, hogy a Kísértő éppen ezt akarta elérni Jóbbal. És milyen nagy ajándék, hogy Jób, amikor nyilvánvalóan átok történt, de mit mondott Jób: nemcsak a jót fogadom el és veszem el az Úrtól, hanem ha kell, még a rosszat is, mert az Úr adta. Nem értem az Urat, fáj is talán sok minden, de akkor is tudom, hogy az Úrral való közösségben nekem minden áldás. Ő tudja, hogy mit miért tesz. Mert azt az átkot, amit Jézusnak kellett elhordozni, azt senki másnak nem kellett soha. Jóbnak sem. Jóbbal, ami történt, a Sátán gonosz támadása, kőkemény, undorító kísértése, de az Úr ebben is megmutatta, hogy az a szolgálja, aki benne bíz, engedelmes neki és neki szolgál, a legnagyobb gonosz közepette is szereti az Urat, hűségben marad és követi őt. Az Urat szeretve és imádva Jób, még Jóbnál is magasztosabban és tökéletesebben maga az Úr Jézus.

Mikor azt mondta itt az Úr a végén a 32. versben: „Vigyázzatok, hogy mind e rendelések és végzések szerint cselekedjete, amelyeket én ma adok ti előttökbe.” Halljátok? Rendelések, végzések, előtte 'vigyázzatok, hogy e szerint cselekedjete', de a zárása az volt mégis ennek az egész mondatnak: „amelyeket én ma adok ti előttökbe”. Tehát még a parancsnál is újra visszatér arra, hogy de a legfontosabb, hogy ezt lássátok, hogy ezt én adom. És ha az Úr adja, akkor teljesen mindegy, hogy mit kell megtartani. Hát szeretem azt, aki adja és szeretném megtartani.

Ezért volt fontos, amivel kezdtük a bevezetőben, hogy ilyen módon egyedül Jézus tud élni. Te meg én nem tudunk. A hitünk, az engedelmisségünk az csak Jézus által lehet a mában, a hétköznapiakban. Ezt a felelősséget az Úr nem veszi le rólunk, mert mi engedelmeskedünk, mi hiszünk. Egyedül hit által – de ez csak Jézus által lehet, és az Úr Jézussal való szeretetközösségben valósulhat meg.

Az ószövetségi nép is ezt élte át. Az Úr ezért bátorította őket: „Lásd, én adok ma előttökbe áldást és átkot!” Szeressük ezt az Urat és most imádkozzunk is ezért.

Imádkozzunk!

Magasztalunk azért, mennyei Édesatyánk, hogy te drága ószövetségi népet is mégiscsak bevitted az ígéret földjére. És köszönjük, hogy ezt azért is tetted, hogy aztán évszázadok múlva eljöjjön az Úr Jézus az ígéret földjén, elvégezze a megváltó művet, hogy aztán a földi életben is mi is, és egyszer az ő eljövétele után mindörökre veled boldogan élhessünk.

De köszönjük, hogy mi is, újszövetségi nép tagjaiként egyedül is, házasságban, családban, gyülekezeti közösségben tapasztalhatjuk, milyen a veled való közösség boldogsága és áldása.

Bocsásd meg, kérünk, ha esetleg csak az áldásokért akartunk neked engedelmeskedni. De köszönjük, hogy te ebből felszabadítottál, hogy rád tekintsünk és Jézust követve, úgy ahogy ő élt, tudjunk mi is szeretni téged és egymást. Kérünk arra, hogy ez a hétköznapiakban valóban látszódjon is.

Köszönjük, hogy te nem kivenni akartál ebből a világból bennünket sem, hanem éppen ebben a világban megtartani, és ez által a téged nem ismerőket is magadhoz vonni. Szeretnénk így is a helyünkön lenni, hogy a hitben még nem járók között élve, szólva megismerhessék az Úr Jézust.

Köszönjük neked, hogyha a házasságunkban, a családi életben is úgy élhetünk, ami kedves neked, ami gyönyörködtető. Köszönjük, hogyha az életünkben, közösségi életünkben is gyönyörködhet a mennyei Atya.

Kérünk arra, hogy erősíts bennünket, ha kell, tisztogass, mindenképpen bátoríts. És köszönjük, hogy a te igédben ezt tetted. Hálát adunk, hogy imádkozhatunk most is vezetőinkért is. Nemcsak a választások miatt, hanem amúgy is kérjük, hogy vezetőinknek adj bölcsességet, alázatot a hatalomban. És segíts, hogy a választások idején is olyan vezetőink legyenek majd, akik azokat az értékeket képviselik, amelyek a tied is, Atyánk, az igei értékeket.

És kérünk téged arra, hogy könyörülj meg magyar népünkön határon túl is. Ott, ahol bajok vannak, mint Kárpátalján is, különösképpen is kérjük kegyelmedet, megtartó voltodat. Az ottani lelki testvéreink is hadd éljék át, hogy te még a rosszból is valamit javukra fogsz adni, formálni. Hadd tudjanak ők is így benned bízni.

Köszönjük a mögöttünk levő csodáidat, szabadításodat, köszönjük az előttünk levő ígéreteidet, és köszönjük, hogy a mában pedig tapasztalhattuk és tapasztalhatjuk közösséged, drága szeretetközösséged erejét, békességét, és ha kell, vigasztalását is, egyedül Jézusért, Atyánk.

Így hallgasd meg könyörgésünket is, most a csendben elmondott imádságunkat is, kérünk.

Ámen.

Így szól az Úr, Megváltód, Izráelnek Szentje: Én vagyok az Úr, Istened, ki tanítlak hasznosra, és vezetlek oly úton, amelyen járnod kell. (Ézsaiás 48,17)

199. ének

1. Adjunk hálákat az Atya Istennek, Mennynek és földnek szent teremtetőjének, És embereknek gondviselőjének, Éltetőjének.

2. Mert ő mihozzánk atyai szerelmét, Kijelentette drága szent igéjét, Mellyel táplálja híveinek lelkét, Nyújtja kegyelmét.

3. És ő megáldja benne reménylőket, Erősít minden erőtelenséget, Világosítja homályos szívünket, Setét elménket.

4. Atya Istennek mindezekért legyen Dicséret és nagy dicsőség mennyégben, Fiával s Szentlelkével egyetemben, Örökké! Ámen.